

[Svend Andersen (Bornh. amt).]

der træder i kraft næste år, og som lægger opgaver ud til kommuner, hvilket nødvendiggør, at kommunernes socialforvaltninger er så nær borgerne som muligt.

Skal amtet samtidig nedlægges, vil det betyde, at de opgaver, som amtet varetager, og de ankesager, som amtet skal behandle, fremover skal henlægges et andet sted, f. eks. ved at man træffer beslutningerne i Københavns amt eller i en eller anden centralstyrelse. Det er altså en ordning, der går direkte imod de intentioner, vi har i vor nuværende lovgivning. Det må også være rimeligt at tage hensyn til erfaringerne fra andre kommuner andre steder i landet, og her er vurderingen, at det mange steder viser sig, at de nye storkommuner har betydet en forringelse af servicen over for borgerne. Ser man således på udviklingen siden 1970, så er der intet, der efter min opfattelse peger henimod en yderligere centralisering. Tværtimod.

Det er rigtigt, at administrationen på Bornholm er dyr; det er det lave befolkningstal og den lave indtjening, der er årsag hertil. Det kan ikke være rimeligt at forringe servicen for at billiggøre administrationen. Det er et problem, der må løses gennem en omfordelingspolitik, som folketing og regering sammen må have til opgave at gennemføre.

Socialdemokratiet kan ikke medvirke til forslaget gennemførelse på det givne grundlag. Skulle en ændret kommunestruktur på Bornholm eller et andet sted i landet indføres, så må det være som en følge af en lokal debat og et lokalt ønske, og det er ikke det, der er tilfældet i denne sag.

Søren Jensen (Hasseris) (V):

Kommunalreformen pr. 1. april 1970 blev vedtaget efter lange og svære overvejelser, også på Bornholm, hvor ikke 17, som det står anført i bemærkningerne til forslaget, men — efter hvad det er oplyst over for mig — 21 kommuner blev til 5.

Der blev ført mange argumenter frem om de fordele, de større kommuner ville få, og det må erkendes, at de større kommuner også har været i stand til at løse en række opgaver, som de tidligere mindre kommuner ikke kunne have klaret. 1960ernes centraliseringstendens har imidlertid ikke på

alle områder indfriet forventningerne. Heller ikke vedrørende sammenlægning af kommuner, hvor det har vist sig, at administrationsomkostningerne ikke bliver mindre pr. indbygger, fordi kommunerne bliver større. Tværtimod. Retfærdigvis må det siges, at kommunerne er pålagt nye opgaver, siden vi fik kommunalreformen.

Jeg tvivler imidlertid på, at fremskridtspartiets forslag om én kommune på Bornholm vil kunne nedbringe den kommunale administration på Bornholm. I al fald er det stærkt overdrevet at tale om en seksdobbel administration med den nuværende kommunestruktur plus amtskommunen. Det er jo ikke så enkelt, at man bare kan nedlægge de nuværende fem bornholmske primærkommuner og overlade alle deres opgaver til amtskommunen og så tro, at amtskommunen kan klare den øgede arbejdsbyrde med det personale, den har i dag.

Der er også grund til at minde om en anden side af disse ting, nemlig, som vi allerede har hørt nu, et mere og mere udbredt ønske om decentralisering og nærdemokrati. Dette fremmes ikke ved at slå de fem bornholmske kommuner sammen, tværtimod vil der dér som andre steder skulle oprettes lokalkontorer i de forskellige byer på øen, og så vil afstanden til den centrale administration i Rønne, hvor disse ting skal klares, blive større. Det skaber problemer, også af økonomisk art.

Jeg tror, at vi, der har været medlem af en af de helt store kommuner her i landet, har erfaret, at afstanden fra kommune og administration og ud til borgeren er blevet større, end godt er. Nærdemokratiet og dermed befolkningsmæssig kontakt med kommunen og dens funktioner opnås lettere ved at bevare de nuværende fem kommuner end ved at oprette en storkommune for hele øen Bornholm. Det må vist være overflødigt at gøre opmærksom på, at netop de tanker, som ligger bag det nære samfund, bliver illusoriske, såfremt enhederne bliver for store. De nye store kommuner har nogle steder skabt problemer for kontakten mellem borgeren på den ene side og de folkevalgte og administrationen på den anden. Men denne skade er sket og kan kun delvis genoprettes — i hvert fald ikke ved at dele kommunerne op igen. På Bornholm er skaden ikke sket endnu, og vi vil ikke medvirke til, at den